

KHA VHA VHE NA VHUPFIWA

Thambo ya makumedzwa nga tshitshavha

Mulayotibe wa Khwiniso ya Mulayo wa Ridzhisiṭara dza Ḧhanziela dza Vhuṇe ha Ndaka [B28-2022] S75

Komiti ya NCOP nga ha Mvusuludzo ya Mavu, Mupo, Zwiko zwa Minerala na Fulufulu i ramba vhatu vha re na dzangalelo na vhadzhiamikovhe u rumela mahumbulwa o tou ንwaliwaho nga Mulayotibe wa Khwiniso ya Mulayo wa Ridzhisiṭara dza Ḧhanziela dza Vhuṇe ha Ndaka [B28-2022] S75

Mulayotibe u ṭoda u khwinisa Mulayo wa Ridzhisiṭara dza Ḧhanziela dza Vhuṇe ha Ndaka, wa 1937, u itela u ḥetshedza u tholwa ha muṇwalisi wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka u ya nga mbetshelwa dza Mulayo wa Tshumelo ya Tshitshavha wa 1994; u langa hafhu ḥodea dza ndalukano dza muṇwalisi wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka, tshanda tsha muṇwalisi wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka na muthusa muṇwalisi wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka; u ḥetshedza u tholiwa ha muṇwalisi muhulwane wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka; u ḥetshedza vhuḍifhinduleli na mishumo zwa muṇwalisi muhulwane wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka; u ḥetshedza maitele a u rekhodwa ha pfanelo dza tshikhala tsha mavu nga ndila ya mulayo yo ḥetshedzwaho nga Muvhuso kana nga maṇwe maandalanga are na ndivho; u dovha wa ḥetshedza u ንwaliswa ha maitele a u dzhia tsheo ya u sa nanga tshithu malugana na pfanelo dza vhukuma dzo ንwaliswaho a u nanga sia ja lisi; u phumula referentsi kha ridzhisiṭiresheni ya khophi dza maanda a ramulayo kha iñwe ridzhisiṭara ya ḥanziela ya vhuṇe ha ndaka; u ḥetshedza vhuṭoli ha rekhodo na ḥetshedzo ya mafhungo na muṇwalisi muhulwane wa ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka; u dovha u langa vhuraḍo, mishumo, tshivhumbeo, maanda a u vouta na miholo ya miraḍo ya bodo ya ndangulo ya ridzhisiṭara dza ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka; u itela uri Minista vha ite milayo malugana na Mulayo uyu na Mulayo wa Sisiṭeme dza U ንwaliswa Ḩhanziela dza vhuṇe ha ndaka dza Eleykithironiki wa 2019; u itela uri Minista vha ite milayo malugana na u kuvhanganwa ha mafhungo a vhuṇe malugana na murafho, mbeu, vhudzulapo na Lushaka u itela zwa mbalombalo na mavu; u itela u dovha u langa u ንwaliswa ha mavu a Muvhuso; u dovha hafhu wa langa u ḥetshedzwa ha ḥanziela dza vhuṇe ha ndaka ho ንwaliswaho ha mikovhe i songo khethekanywaho kha mavu; u dovha wa langa hafhu zwifhinga zwa u ንwaliswa bondo dzo ḥanzielwaho nga muofisiri wa mulayo kha ridzhisiṭara

dza ḫanziela ya vhuṇe ha ndaka dzi fhiraho nthihi; u ḥetshedza mbetshelwa ya ndatiiso malugana na milayo ya maitele a si avhuđi (*mala fide*) kana u sa katelwa nga muñwalisi kana muofisiri malugana na mishumo yavho na kha vhañwe vhathu vhanne vha vha tshipida tsha thendelano ya tshidzumbe i siho mulayoni; u ḥetshedza mbetshelwa ya ndatiiso malugana na ndugiselo, mushumo na maitele a u vha ḫanzi kha ḫanziela ya vhuṇe ha ndaka na mañwalo; u dzenisa ḫalutshedzo ya ‘ramulayo’; u ḥetshedza uri ramulayo, mupfukiseli wa ndaka na muñanzieli vho tholiwaho nga Muhasho wa Vhulimi, Mvusuludzo ya Mavu, Mveledziso ya Mahayani vha nga ita mishumo ya ramulayo, mupfukiseli wa ndaka na muñanzieli malugana na thiransimishini dzi elanaho na mavu a Muvhuso; u dzenisa na u khwinisa dziñwe ḫalutshedzo; u ḥetshedza khwiniso ya Mulayo wa Sisiñeme dza U ñwalisa ḫanziela ya vhuṇe ha ndaka dza Ełekithironiki wa 2019, u swikela he wa dzudzanywa kha Shedulu; na u ḥetshedza mafhungo a ḫumanaho na zwenezwi.

Mbudziso, kathihi na makumedzwa o tou ñwaliwaho, zwi nga livhiswa kha Vho Asgar A Bawa, Komiti ya NCOP nga ha Mvusuludzo ya Mavu, Mupo, Zwiko zwa Minerala ana Fulufulu nga imeiļi kha deedsregistriesamendbill@parliament.gov.za

Duvha ḥa u fhedzisela u rumela makumedzwa ndi Musumbuluwo, 15 Lambamai 2024.

Khophi dza Mulayotibe dzi nga wanala kha Vho A A Bawa kha Sele 083 709 8530 kana kha www.parliament.gov.za.

Yo bviswa nga Vho TC Modise, MP, Mudzulatshidulo wa Komiti ya NCOP nga ha Mvusuludzo ya Mavu, Mupo, Zwiko zwa Minerala na Fulufulu